

*REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO*

***PROGRAM DOPOLNILNEGA
USPOSABLJANJA GASILCEV ZA
TEHNIČNEGA REŠEVALCA***

Ljubljana, november 2001

Na podlagi 31. člena zakona o gasilstvu (Uradni list RS, št. 71/93, 28/00) in 33. člena Uredbe o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Uradni list RS, 22/99, 99/99, 102/00)

predpisujem

PROGRAM DOPOLNILNEGA USPOSABLJANJA GASILCEV ZA TEHNIČNEGA REŠEVALCA

I. NAMEN

Gasilci se pri svojem delu gašenja in reševanja ob požarih ter drugih nalogah pogosto srečujejo z nalogami, ki so povezane s tehničnim reševanjem. Pri tem uporabljajo orodje in naprave, ki zahtevajo dobro izurjenost gasilskih operativnih enot. Da bi lahko uspešno opravljali naloge s področja tehničnega reševanja, jih je potrebno dodatno usposobiti za uporabo naprav in orodja za tehnično reševanje.

II. CILJI

Udeleženci :

- se seznanijo z osnovami tehnične mehanike,
- se seznanijo z osnovami taktike ukrepanja pri tehnični intervenciji,
- spoznajo značilnosti reševanja izpod ruševin,
- se seznanijo s postopki pri reševanju v prometni nesreči,
- spoznajo orodje in opremo za tehnično reševanje,
- se usposobijo za nudenje prve pomoči s poudarkom na poškodbah, ki nastanejo zaradi mehanskih delovanj, posebej pa za nudenje prve pomoči pri prometnih nesrečah,
- se seznanijo s psihološkimi vplivi, ki jih ima nesreča na reševance in reševalce,
- se usposobijo za varno delo pri tehnični intervenciji,
- se praktično usposobijo za uporabo opreme in ukrepanje pri reševanju izpod ruševin, reševanju pri prometnih nesrečah, delovnih nesrečah v industriji in pri drugih nesrečah, ki zahtevajo tehnično reševanje.

III. OBLIKE

Usposabljanje se izvaja v obliki tečaja.

IV. UDELEŽENCI

1. Pogoji za vključitev v program:

V program usposabljanja se lahko vključijo kandidati, ki imajo uspešno opravljen izpit za gasilca in splošno izobrazbo najmanj III. stopnje.

2. Število udeležencev:

Število udeležencev naj bo med 25 in 30 gasilci. Skupine za izvajanje praktičnega dela pa naj bodo oblikovane kot oddelki z 9 gasilci ali zmanjšani oddelki s 6 gasilci.

V. NOSILCI IN IZVAJALCI

Nosilec usposabljanja poklicnih gasilcev je Uprava RS za zaščito in reševanje, za usposabljanje prostovoljnih gasilcev pa Gasilska zveza Slovenije.

Izvajalec usposabljanja za poklicne gasilce je Izobraževalni center za zaščito in reševanje RS, za prostovoljne gasilce pa Izobraževalni center za zaščito in reševanje RS in Gasilska zveza Slovenije.

Učni program izvajajo predavatelji ustreznih strok in usposobljeni inštruktorji.

VI. KRAJ IN OBJEKTI

Usposabljanje gasilcev za tehnično reševanje poteka v prostorih in na poligonih Izobraževalnega centra za zaščito in reševanje RS.

VII. ČAS IN TRAJANJE

Usposabljanje po programu lahko traja 27 pedagoških ur (PUR) od tega je 17 PUR namenjenih teoretičnemu delu in 10 PUR praktičnemu usposabljanju.

VIII. UČNE VSEBINE

Dopolnilno usposabljanje je organizirano v obliki tečaja specialnosti s teoretičnimi in praktičnimi vsebinami

Teoretični del:

- Osnovna znanja tehnične mehanike in trdnosti, potrebne za tehnično reševanje
- Gasilska taktika ob tehničnem reševanju
- Orodje in oprema za tehnično reševanje
- Reševanje izpod ruševin in reševanje pri zasutjih ljudi
- Reševanje pri prometni nesreči
- Prva pomoč pri mehanskih poškodbah in pri prometnih nesrečah
- Psihologija nesreče
- Varnost in zdravje pri delu

Praktični del:

Praktične vaje tehničnega reševanja na poligonu.

IX. UČNE METODE IN OBLIKE DELA

Izvajalcem usposabljanja priporočamo naslednje učne metode:

- metodo predavanja,
- metodo razgovora,
- metodo demonstracije,
- metodo proučevanja praktičnih primerov,
- praktično delo.

X. UČNA SREDSTVA

Teoretični del:

Učilnice z avdiovizuelnimi sredstvi, modeli in simulatorji ter opremo za pouk fizike v srednjih šolah, tovarniškimi skicami in plakati.

Praktični del:

Praktično delo na poligonu, ki je opremljen za simulacijo posameznih nesreč, ki zahtevajo tehnično reševanje.

XI. PREVERJANJE ZNANJA

Preverjanje znanja opravijo udeleženci iz vseh predmetov pisno, v obliki testa.

Predavatelji so dolžni udeležencem predstaviti kriterije, po katerih jih bodo ocenjevali.

Preverjanje znanja se ocenjuje z dihonomno lestvico ocenjevanja: »uspešno« ali »neuspešno«. Številčno oceno se lahko vedno ustno pove tistim udeležencem, ki samo z oceno »uspešno« niso zadovoljni.

Udeležencu, ki je »uspešno« opravil preverjanje znanja, se izda potrdilo o opravljenem preizkusu usposobljenosti, oziroma potrdilo, skladno s Pravili gasilske službe.

Udeleženec, ki je »neuspešno« opravil preverjanje znanja, lahko le-tega ponavlja. V kolikor je »neuspešen« tudi pri drugem preverjanju znanja, se mora ponovno udeležiti dopolnilnega usposabljanja gasilcev za tehničnega reševalca.

XII. FINANCIRANJE

Izvedbo usposabljanja krije Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje ali Gasilska zveza Slovenije v skladu z določili zakona o gasilstvu oz. enota, ki pošlje udeleženca na usposabljanje. Nadomestilo za plačo, potne stroške in namestitev krije za udeleženca enota, ki ga pošlje na usposabljanje.

XIII. NAVODILO

Teoretični del usposabljanja naj poteka v učilnici, ki mora biti ustrezno opremljena (modeli, slike, skice, avdiovizuelna sredstva). Razporeditev klopi naj bo prilagojena izobraževanju

odraslih.

Pri praktičnem usposabljanju se udeleženci razporedijo v gasilske formacije, ki so primerne za izvajanje intervencij tehničnega reševanja (oddelek, zmanjšani oddelek in skupina). Praktične vaje opravljajo pod vodstvom inštruktorjev. Pri praktičnih vajah tečajniki opravljajo naloge reševanja v posameznih primerih tehničnih nesreč.

XIV. LITERATURA

1. Ing. Franc Černelič: *Gasilsko tehnično reševanje*, Gasilska zveza Slovenije 1997
2. Skupina avtorjev: *Gasilski priročnik*, Gasilska zveza Slovenije 1998 - priročnik je v izdaji
3. Posamezna gradiva, ki jih pripravijo predavatelji.

XV. UČNI NAČRT

P - predavanje

V - vaje

Zap. št.	Vsebine	Število PUR		
		skupaj	P	V
1	Osnovna znanja tehnične mehanike in trdnosti, potrebne za tehnično reševanje: <ul style="list-style-type: none"> • osnove mehanike • statika • dinamika • kinematika • trdnost • delovanje sil • uporaba znanj tehnične mehanike v praksi (premikanje in dviganje bremen z namenskimi in priročnimi napravami) 	5	3	2
2	Gasilska taktika ob tehničnem reševanju: <ul style="list-style-type: none"> • osnove taktike ukrepanja pri tehnični intervenciji 	2	2	-
3	Orodje in oprema za tehnično reševanje: <ul style="list-style-type: none"> • enostavno reševalno orodje in pripomočki • hidravlično orodje <ul style="list-style-type: none"> • osnove hidravlike • hidravlične črpalke • varnostne naprave na hidravličnih orodjih • krmilne naprave • dopolnilna oprema hidravličnih orodij • hidravlična orodja • osnove vzdrževanja • praktične vaje • pnevmatska orodja 	4	2	2

Zap. šte.	Vsebine	Število PUR		
		skupaj	P	V
	<ul style="list-style-type: none"> . osnove pnevmatike . konstrukcija pnevmatskih orodij . reducirni ventili . krmilne naprave . dopolnilna oprema pnevmatskih orodij . vrste pnevmatskih orodij . osnove vzdrževanja . praktične vaje 			
4	Reševanje izpod ruševin in reševanje pri zasutih ljudi: <ul style="list-style-type: none"> • izvidništvo • oblike ruševin • poškodovanci v ruševinah (zasuti, ukleščeni, ujeti) • varnostni ukrepi • reševanje • transport ponesrečenca (vlačenje, spuščanje - vertikalno, z drsenjem, s preklopom) 	4	2	2
5	Reševanje pri prometni nesreči: <ul style="list-style-type: none"> • zavarovanje in označevanje kraja nesreče • varnostni ukrepi • reševanje oseb iz vozila • premikanje in dvigovanje vozil 	4	2	2
6	Prva pomoč pri mehanskih poškodbah in pri prometnih nesrečah: <ul style="list-style-type: none"> • vrste poškodb, ki so značilne za tehnično reševanje • nudenje prve pomoči • oživljanje • postopki reševanja in nudenje prve pomoči pri prometnih nesrečah 	4	2	2
7	Psihologija nesreče: <ul style="list-style-type: none"> • psihološki vpliv nesreče na <ul style="list-style-type: none"> . ponesrečenca . reševalca • vzpostavitev in vzdrževanje kontakta med ponesrečencem in reševalcem 	2	2	-
8	Varnost in zdravje pri delu: <ul style="list-style-type: none"> • splošna navodila za varno delo pri tehnični intervenciji v skladu z zakonom o varnosti in zdravju pri delu • uporaba osebnih zaščitnih sredstev pri tehničnem reševanju • ukrepi za varno delo z orodjem in opremo za tehnično reševanje 	2	2	-

Zap. štev.	Vsebine	Število PUR		
		skupaj	P	V
	SKUPAJ	27	17	10

XVI. KONČNE DOLOČBE

Program je izdelan v sodelovanju z Gasilsko zvezo Slovenije.

Program velja od dne podpisa ministra, pristojnega za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, do preklica.

Anton Grizold
 dr. Anton GRIZOLD
 MINISTER

Številka: 249-01-12/C1-1

Datum:

26-11-2001

Mun